

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

w sprawie **M. G.**

skazanego za czyn z art. 180a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 sierpnia 2025r.

na posiedzeniu w trybie art. 535§5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego

wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mikołowie

z dnia 21 maja 2024r., sygn. akt II K 71/24

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Mikołowie do ponownego rozpoznania.**

Tomasz Artymiuk

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Jerzy Grubba

UZASADNIENIE

M.G. stanął pod zarzutem popełnienia czterech przestępstw z art. 180a k.k.,
polegających na tym, że:

I. w dniu 03 listopada 2023r. w M. na ulicy [...] kierował samochodem osobowym marki R. o nr rej. [...], nie stosując się do decyzji Prezydenta Miasta M. z dnia 25 marca 2022r. nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kategorii Am, B1, B;

II. w dniu 05 stycznia 2024r. w M. na ulicy [...] kierował samochodem osobowym marki R. o nr rej. (...), nie stosując się do decyzji Prezydenta Miasta M. z dnia 25 marca 2022r. nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kategorii Am, B1, B;

III. w dniu 11 stycznia 2024r. w Ł. na ulicy [...] kierował samochodem osobowym marki R. o nr rej. [...], nie stosując się do decyzji Prezydenta Miasta M. z dnia 25 marca 2022 r. nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kategorii Am, B1, B;

IV. w dniu 15 stycznia 2024r. w M. na ulicy [...] kierował samochodem osobowym marki R. o nr rej. [...], nie stosując się do decyzji Prezydenta Miasta M. z dnia 25 marca 2022r. nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kategorii Am, B1, B.

Wyrokiem z dnia 21 maja 2024 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 71/24, Sąd Rejonowy w Mikołowie uznał M.G. winnym tego, że działając w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dopuścił się ciągu przestępstw opisanych w punktach I-IV, stanowiących występki z art. 180a k.k., przyjmując, że każdorazowo dopuścił się ich na drodze publicznej, za co, na mocy art. 180a k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierzył skazanemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 sentencji orzeczenia). Ponadto Sąd, na podstawie art. 42§1a pkt 1 k.k. orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaś na podstawie art. 43a§2 k.k. orzekł obowiązek zapłaty na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenia pieniężnego w wysokości 5.000 złotych (pkt 2 i 3 sentencji orzeczenia). Sąd wydał ponadto rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony postępowania i uprawomocnił się z dniem 29 maja 2024r.

Obecnie kasację od powyższego orzeczenia, na niekorzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w całości i stawiając zarzuty:

- I. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a§2 k.k., poprzez jego zastosowanie i zobowiązanie M.G. - skazanego za występki kwalifikowane z art. 180a k.k. - do zapłaty na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenia pieniężnego w wysokości 5.000 złotych w sytuacji, gdy wskazany przepis, w katalogu występków, w związku ze skazaniem za które orzeka się świadczenie pieniężne, nie przewiduje czynów zabronionych kwalifikowanych z art. 180a k.k., w konsekwencji czego przywołany art. 43a§2 k.k. nie mógł stanowić materialnej podstawy do orzeczenia wymienionego w art. 39 pkt 7 k.k. środka karnego, gdzie jednocześnie, w związku z wymierzeniem skazanemu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, orzeczenie świadczenia pieniężnego nie było dopuszczalne również w oparciu o inne przepisy prawa karnego materialnego;
- II. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wydanego wyroku naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 366§1 k.p.k., polegającego na zaniechaniu wyjaśnienia wynikających z ujawnionych na rozprawie główniej danych Krajowego Rejestru Karnego dot. M.G., istotnych okoliczności sprawy odnoszących się do całej faktycznej i prawnej sytuacji oskarżonego, ukształtowanej wszystkimi wydanymi wobec niego prawomocnymi wyrokami, w konsekwencji czego - również z rażącą obrazą prawa materialnego, tj. art. 244 k.k. oraz art. 11§2 k.k. - zachowania zarzucane oskarżonemu w punktach II-IV aktu oskarżenia, podjęte w dniach 5, 11 oraz 15 stycznia 2024r., nie zostały poddane należytej karnoprawnej ocenie i finalnie M.G. został uznany za winnego popełnienia w tych dniach występków kwalifikowanych jedynie z art. 180a k.k., podczas gdy w dniu 29 grudnia 2023r. uprawomocnił się wydany wobec wymienionego wyrok Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 10 listopada 2023r. o sygn. akt II K 552/23, mocą którego orzeczono wobec M.G. m.in. 3-letni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, co przy prawidłowym postąpieniu Sądu winno skutkować w tym zakresie dokonaniem modyfikacji opisów czynów przypisanych i przyjęciem w postawie skazania pełnej kwalifikacji prawnej z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.,

jako czynów polegających na kierowaniu samochodem osobowym wbrew decyzji administracyjnej o cofnięciu do tego uprawnień i jednocześnie wbrew sądowemu zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych, a następnie zastosowaniem reakcji karnej, zakres której byłby zasadniczo odmienny od wydanych rozstrzygnięć.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Mikołowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu. Zaskarżone orzeczenie zapadło bowiem nie tylko z rażącą obrazą prawa materialnego w odniesieniu do rozstrzygnięcia o środku karnym, ale przede wszystkim przepisu prawa proceduralnego, tj. art. 366§1 k.p.k., rzutującego na ocenę prawidłowości całego wydanego wyroku. Charakter drugiego ze wskazanych uchybień spowodował, że Sąd Najwyższy ograniczył rozpoznanie kasacji wyłącznie do niego.

Nie ulega wątpliwości, że Sąd rozpoznający sprawę, mimo pozyskania na dzień rozprawy w miarę aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego, która została dopuszczona jako dowód na rozprawie w dniu 21 maja 2024r. (k. 44-45 i 49 akt głównych sprawy), nie poczynił w oparciu o nią stosownych ustaleń. Tymczasem z informacji tej wynikało, że w dniu 10 listopada 2023r., w sprawie toczącej się w tym samym Sądzie o sygn. akt II K 552/23, zapadł wobec M.G. wyrok skazujący za przestępstwa z art. 244 k.k. i art. 180a k.k., na mocy którego orzeczono wobec niego m.in. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Orzeczenie to, wedle informacji z KRK, uprawomocniło się w dniu 29 grudnia 2023r., a zatem jeszcze przed popełnieniem przez oskarżonego trzech spośród czterech przestępstw stanowiących przedmiot postępowania w sprawie II K 71/24 (opisanych wyżej w pkt II-IV).

Uwzględnienie powyższej okoliczności (po uprzednim pozyskaniu do akt sprawy odpisu ww. orzeczenia) mogło rzutować z kolei na rozstrzygnięcia podjęte w niniejszym postępowaniu.

Jak trafnie zauważył skarżący, orzeczenie wobec M.G. w sprawie II K 552/23 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat może skutkować przyjęciem, że w stosunku do przestępstw popełnionych przez tego oskarżonego w dniach 5, 11 i 15 stycznia 2024r., zrealizował on swoim zachowaniem nie tylko ustawowe znamiona występku z art. 180a k.k., ale również art. 244 k.k. To z kolei winno znaleźć odzwierciedlenie w opisie czynów ostatecznie przypisanych oskarżonemu przez Sąd, jak również w ich kwalifikacji prawnej. Mając zaś na uwadze skazanie M.G. w niniejszym postępowaniu także za występki popełnione w dniu 3 listopada 2023r. oraz uznanie przez Sąd, że czyny skazanego stanowiły ciąg przestępstw z art. 91§1 k.k., uwzględnienie ww. okoliczności pociągnęłoby za sobą także określone modyfikacje i konsekwencje w przestrzeni wymiaru kary i środków karnych.

Niewątpliwie zatem uznać należało, że uchybienie Sądu polegające w istocie na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, miało charakter rażący i miało wpływ na treść orzeczenia. Kasację w tej przestrzeni należało tym samym uznać za oczywiście zasadną, zaś orzeczenie Sądu Rejonowego uchylić w całości.

Zważywszy na przyczynę uchylenia zaskarżonego wyroku bezprzedmiotowe byłoby ocenianie przez Sąd Najwyższy zasadności pierwszego z zarzutów podniesionych w kasacji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien rozstrzygnąć ją starannie, bacząc by wyjaśnione zostały wszelkie istotne okoliczności sprawy, zaś zastosowana reakcja karna znajdowała oparcie w obowiązujących przepisach.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Tomasz Artymiuk

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Jerzy Grubba

[WB]

[r.g.]